

Сарајево, 31.05.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 24.05.2021. - 28.05.2021.**

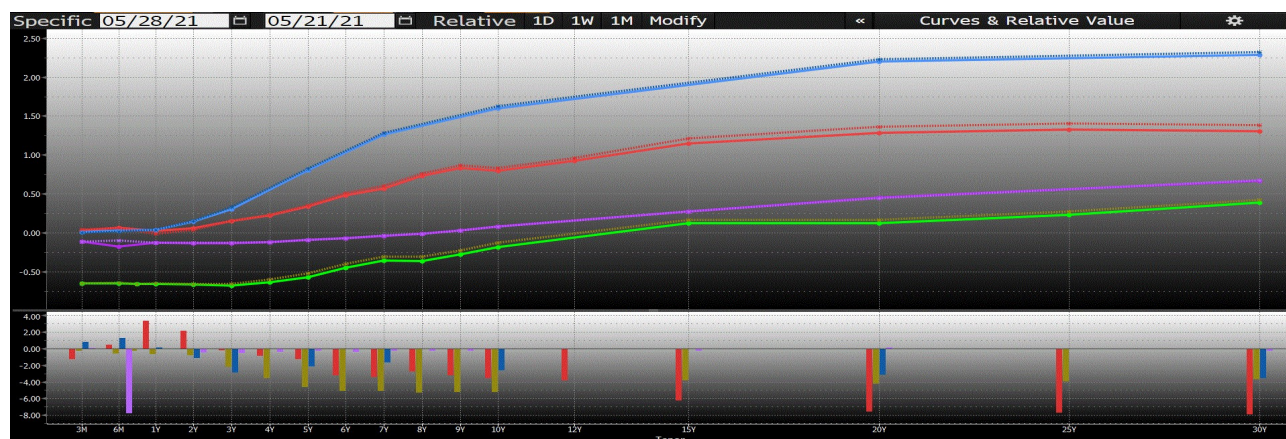
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	21.5.21	-	28.5.21		21.5.21	-	28.5.21		21.5.21	-	28.5.21		21.5.21	-	28.5.21	
2 године	-0,65	-	-0,66	↘	0,15	-	0,14	↘	0,04	-	0,06	↗	-0,12	-	-0,12	→
5 година	-0,52	-	-0,57	↘	0,82	-	0,80	↘	0,36	-	0,34	↘	-0,09	-	-0,09	→
10 година	-0,13	-	-0,18	↘	1,62	-	1,59	↘	0,83	-	0,80	↘	0,08	-	0,08	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Bubillove

Доспијеће	Приноси		
	21.5.21	-	28.5.21
3 мјесеца	-0,631	-	-0,633
6 мјесеца	-0,644	-	-0,650
1 година	-0,625	-	-0,632

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 28.05.2021. године (пуне линије) и 21.05.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Пад приноса обвезница еврозоне настављен је и током прошле седмице. Приноси њемачких обвезница су у односу на претходну седмицу смањени за 1 до 5 базних поена, док је највећи пад од 7 до 12 базних поена забиљежен код италијанских обвезница. Почетком седмице су објављени седмични подаци куповина обвезница ЕЦБ у оквиру РЕРР програма који су показали да је закључно са 19. мајем нето износ куповина износио 21,7 милијарди EUR. Наведени податак указује на други по реду највећи пораст седмичних куповина од одлуке ЕЦБ на сједници која је одржана у марту. Изјаве званичника ЕЦБ у посматраном периоду су углавном биле фокусиране на ублажавање повећаног очекивања тржишних учесника о могућности успорења куповина обвезница у оквиру наведеног програма, а које је дошло до изражаја након недавно објављених података о расту инфлације. Поред званичника из еврозоне, изјаве званичника Феда којима су ублажени ризици од трајне инфлације су, такође, имале утицај на пад приноса. Корекција приноса навише забиљежена је у четвртак након што се појавила вијест да би предсједник САД Biden могао

предложити буџет у вриједности од 6 билиона USD, а што је утицало на пад потражње за сигурнијим инвестицијама. Ипак, приноси су поново смањени на крају прошле седмице тако да је на седмичном нивоу забиљежен пад истих.

Њемачка је по већим приносима (0,11%) емитовала петнаестогодишње обвезнице. На овој аукцији, као што је био случај и са раније одржаном аукцијом десетогодишњих обвезница, забиљежен је пад односа понуде и потражње на рекордно низак ниво од 1,06 (од јуна 2020. године) у поређењу са 1,27, колико је тај однос износио на претходној аукцији прије мјесец дана.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – Њемачка (квартално) финал.	I квартал	-1,7%	-1,8%	0,5%
2.	БДП – Француска (квартално) финал.	I квартал	0,4%	-0,1%	-1,5%
3.	БДП – Финска (квартално)	I квартал	-	-0,1%	0,4%
4.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	МАЈ	112,3	114,5	110,5
5.	Индекс повјерења потрошача – ЕЗ (финал.)	МАЈ	-5,1	-5,1	-8,1
6.	Ifo индекс пословног повјерења – Њемачка	МАЈ	98,0	99,2	96,6
7.	GfK индекс повјерења потрошача – Њемачка	ЈУН	-5,2	-7,0	-8,6
8.	Индекс пословног повјерења – Француска	МАЈ	98	108	96
9.	Индекс економског повјерења – Италија	МАЈ	-	106,7	97,9
10.	Индекс повјерења потрошача – Италија	МАЈ	104,0	110,6	102,3
11.	Индустријска производња – Аустрија (Г/Г)	МАР	-	12,7%	1,7%
12.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	АПР	29,1%	41,0%	14,3%
13.	Обим малопродаје – Финска (Г/Г) прелим.	АПР	-	8,0%	6,4%
14.	Обим малопродаје – Ирска (Г/Г) прелим.	АПР	-	90,1%	11,7%
15.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	АПР	37,6%	32,0%	16,8%
16.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	МАЈ	1,8%	1,8%	1,6%
17.	Стопа незапослености – Финска	АПР	-	9,0%	8,1%

САД

Бијела кућа је у петак доставила Конгресу буџетски план вриједан 6 билиона USD којим ће повећати потрошњу на инфраструктуру, образовање и борбу против климатских промјена, тврдећи да је, фискално посматрано, сада оправдано инвестирати јер су трошкови позамљивања нижи, као и да ће касније дефицит бити мањи. Biden је позвао корпорације САД да повећају плате запосленима јер растућа инфлација и уска грла у економији креирају неуједначености у економском опоравку. С друге стране, републиканци су се супротставили најновијем Bidonovom инфраструктурном плану у вриједности од 1,7 билиона USD с приједлогом да се оквирно обезбиједи око 257 милијарди USD нових средстава за путеве, мостове и друге јавне пословне пројекте, нудећи мали дио онога што Biden тражи, како преговори о инфраструктурном пакету достижу критичну фазу. Инфраструктурни план републиканаца би износио 928 милијарди USD током осам година.

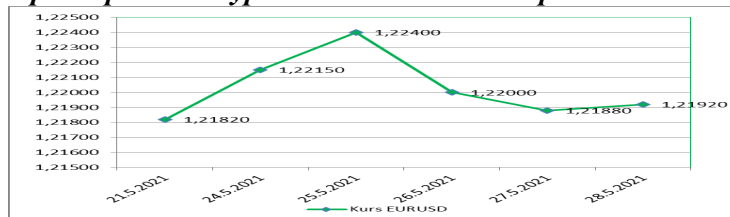
Чланица Одбора гувернера Феда Brainard је, везано за виртуелни догађај у организацији CoinDesk, изјавила да САД као носилац свјетске резервне валуте морају бити високо укључене у дигитална плаћања, како таква плаћања постају све чешћа. Фед је интензивирао истраживања и јавни ангажман на дигиталној верзији америчког долара. Предсједница Феда из Сан Франциска Daly је изјавила за CNBC да се воде разговори о ублажавању монетарних олакшица, мислећи при томе на могућу редукцију откупа обвезница на мјесечном нивоу које тренутно износе 120 милијарди USD. Те куповине обвезница заједно с готово нултим каматним стопама имају за циљ смањење трошкова позајмљивања и подстицања запошљавања и инвестирања. Daly је истакла да жели све увјерити да сада неће бити подузете никакве акције, те додала да, иако је оптимистична везано за смањење трошкова позајмљивања и подстицања запошљавања, и даље примјећује да постоји недостатак од више од 8 милиона послова који су постојали прије пандемије, а који још увијек није превазиђен. Републикански сенатор Moore Capito је у недјељу изјавио да преговори с предсједником Bidenом о потенцијалном масивном пакету за инфраструктурна улагања полако напредују, иако постоје неслагања око величине и обима тог закона.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс активности из Чикага АПР	1,20	0,24	1,71
2.	FNFA индекс цијена кућа (М/М) МАР	1,0%	1,4%	1,1%
3.	Продаја нових кућа (М/М) АПР	-7,0%	-5,9%	7,4%
4.	Индекс повјерења потрошача МАЈ	118.8	117.2	117.5
5.	Индекс прерађ. сектора Феда из Ричмонда МАЈ	19	18	17
6.	МБА апликације за хипотекарне кредите 21. мај	-	-4,2%	1,2%
7.	Поруџбине трајних добара Р АПР	0,8%	-1,3%	1,3%
8.	Иницијални захтјеви незапослених 22. мај	425.000	406.00	444.00
9.	Континуирани захтјеви незапослених 15. мај	3.680.000	3.642.000	3.738.000
10.	БДП (Q/Q) I квартал	6,5%	6,4%	4,3%
11.	Индекс расположења потрошача 23. мај	-	53.8	55.3
12.	Велепродајне залихе (М/М) Р АПР	0,7%	0,8%	1,1%
13.	Лични дохоци АПР	-14,2%	-13,1%	20,9%
14.	Лична потрошња АПР	0,5%	0,5%	4,7%
15.	РСЕ дефлатор (Г/Г) АПР	3,5%	3,6%	2,4%
16.	Индекс повјер. потрошача Универзитет Мичиген F МАЈ	83.0	82.9	88.3

USD је депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,2182 на ниво од 1,2192.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Гувернер BoE Bailey је изјавио да не види дугорочне импликације неочекиваног раста инфлације, како економија превазилази пандемију Ковид19. Масивно јавно задуживање Велике Британије је током прошлог мјесеца почело постепено да се ублажава, први пут од почетка пандемије Ковид-19, што је резултат побољшања економских очекивања. Tenгеуро, која је чланица MPC BoE, је изјавила да очекује да ће глобални финансијски услови наставити да подржавају економски раст, те да Фед неће морати нагло повећавати каматне стопе. Према њеном мишљењу, финансијски услови ће остати прилично прилагодљиви у наредних неколико година, док је додала да је Фед одлучан у томе да неће ускоро повећавати каматне стопе и да неће одговарати на привремени раст цијена. Члан MPC BoE Vlieghe је изјавио да је његов сценарио да ће се економија развијати слично као и према пројекцијама у мају, али уз одређено заостајање у централним пројекцијама. Према том сценарију, прво повећање референтне каматне стопе BoE ће бити одговарајуће “када се добро утоне у 2022. годину”, уз одређена умјерена поопштравања у политици након тога.

Из BoE је саопштено да је Брегзит Великој Британији пружио јединствену прилику да преобликује глобално важан сектор осигурања без ублажавања високих регулаторних стандарда. У том контексту, извршни директор за супервизију осигурања у BoE Sweeney је истакао да сада постоји могућност да се успоставе властита усмјерења када је у питању осигурање.

Потпредсједник ЕУ комисије Шефчович је изјавио да трага за рјешењем којим би се елиминисали поремећаји у пословању проузроковани Брегзит споразумом, а који је развијен с циљем да заштити јединствено тржиште ЕУ блока на граници с Великом Британијом, односно између Ирске и Велике Британије, без повратка “тешким” границама.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Позајмице јавног сектора (у млрд GBP) АПР	32,8	31,0	25,5
2.	СВІ волумен малопродаје МАЈ	25	18	20
3.	Llyods пословни барометар МАЈ	-	33	29

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,86052 на ниво од 0,85935, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,4150 на ниво од 1,4188.

ЈАПАН

Током протекле седмице гувернер BoJ Kuroda је изјавио да неуједначеност опоравка свијета од рецесије изазване коронавирусом може довести до повећане штедње, економске неједнакости и задужености, што може водити смањењу природне каматне стопе. Како се глобална економија издиже од почетног удара пандемије Ковид19, улога централних банака ће се промијенити с пружања подршке за одржавање ликвидности до помагања компанијама да остану солвентне.

Бивши члан одбора BoJ Suda је изјавио да недостатак конвенционалних монетарних алата за вођење политике подстиче BoJ да се приближи сфери фискалне политике, што би могло угрозити њену политичку независност. Закон који је ступио на снагу 1998. године дао је BoJ надлежност над широким спектром алата који утичу на економију, попут смањена каматних стопа или куповине државних обвезница. Међутим, потребно је да BoJ добије сагласност Владе за кораке у политици за које се традиционално сматра да су ван њене надлежности, као што је куповина ризичне активе попут ETF-ова којима се тргује на берзи. Suda је додао да га забрињава све већи пораст вођења политике BoJ којој је потребна сагласност Владе, попут куповине ETF-ова, као и да се монетарна политика претвара у нешто што не може бити спроведено искључиво кроз уобичајне операције BoJ.

Виши посланик владајуће странке Јапана Yamamoto је изјавио да се очекује да ће Влада саставити додатни буџет у октобру или новембру, те је позвао на потрошњу у вриједности од око 239 милијарди USD за ублажавање економског удара изазваног пандемијом. Такође, позвао је BoJ да појача куповину активе како би додатно ослабио JPY и помогао економији која се ослања на извоз, као и да се мора ангажовати више јер се Јапан враћа дефлацији. Yamamoto је закључио да BoJ, умјесто тога смањује програм квантитативних олакшица. Он сматра да би BoJ требало да настоји да више ослаби JPY подстичући куповину државних обвезница и тражећи нову активу, попут муниципалних и страних обвезница. Премијер Suga је продужио ванредно стање до 20. јуна у Токију, Осаки, и другим регијама које заједно чине око половине економије.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Продаја у робним кућама (Г/Г) АПР	-	167,0%	21,8%
2.	Поруџбине машинских алата (Г/Г)F АПР	-	120,8%	65,1%
3.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г) АПР	0,9%	1,0%	0,7%
4.	Продаја у супермаркетма (Г/Г) АПР	-	6,0%	1,3%
5.	Водећи индекс F МАР	-	102.5	98.9
6.	Коинцидирајући индекс F МАР	-	93.0	93.0
7.	Стопа незапослености АПР	2,7%	2,8%	2,6%

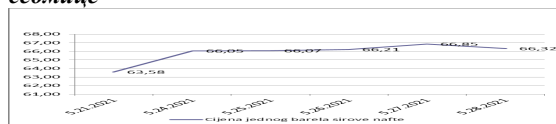
JPY је током протекле седмице благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио раст са нивоа од 132,72 на ниво од 133,93. JPY је депрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио раст са нивоа 108,96 на ниво од 109,85.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 63,58 USD (52,19 EUR). Почетком седмице цијена нафте је биљежила раст, с обзиром на то да су инвеститори с једне стране пратили опоравак тражње за овим енергентом, а с друге стране начин на који би се тржишту омогућило да се прилагоди додатним количинам нафте из Ирана, уколико нуклеарни споразум с том земљом оживи. До краја седмице цијена нафте је била под утицајем ових очекивања. Састанак ОПЕС+ се одржава ове седмице, а очекује се да ће се картел наставити држати тренутног плана повећања обима понуде у јуну, иако би план за јули могао бити преиспитан због покренутих преговора с Ираном. Током протекле седмице нафтом се трговало по цијени која је близу највишег нивоа забиљеженог у посљедње двије године, а под утицајем оптимизма око раста тражње коју предводе САД, а што надмашује забринутост да би се додатном понудом нафте од стране Ирана, након ублажавања санкција овој земљи, појавио вишак понуде на тржишту. Благи пад цијене нафте забиљежен је у петак, углавном под утицајем очекивања исхода састанка ОПЕС+, као и коментара аналитичара везано за понуду нафте од стране Ирана. Током маја ОПЕС+ је постепено повећао дневну производњу нафте за 350.000 барела, док се за јуни очекује раст за 441.000 барела дневно. Саудијска Арабија је повећала обим понуде за 250.000 у мају, 350.000 барела у јуну и за јули је планирано додатних 400.000 барела. Све у свему, очекује се да ће ОПЕС+ током јула понудити додатних 1,5 милиона барела на тржишту.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 66,32 USD (54,40 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 4,31%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као посљедица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за посљедице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак је цијена једне fine унце злата износила 1.881,25 USD (1.544,29 EUR). Почетком седмице цијена злата је забиљежила постепени раст с обзиром на то да су инвеститори били у ишчекивању економских података за САД у протеклој седмици, а који указују на темпо опоравка САД. Хеџ фондови и остали шпекуланти су повећали нето дуге позиције у фјучерсима и опцијама на злато, те су се ове позиције нашле на највишем нивоу од јануара. Средином седмице цијена злата је пробила ниво од 1.900 USD по унци под утицајем сигнала да знакови инфлаторних притисака појачавају забринутост за економски раст, док званичници Феда увјеравају инвеститоре у наставак постојеће монетарне политике. Поред ових вијести, додатну подршку расту цијене овог племенитог метала дао је и пад приноса државних обвезница САД. До краја седмице цијена се одржавала на нивоу од око 1.900 USD по унци. Reuters је објавио вијест да је Народна банка Кине одобрила комерцијалним банкама увоз великих количина златних полуга током априла и маја, те се очекује да је уговорен увоз од око 150 тона златних полуга. Подаци царине Швајцарске показују да је у Кину извезено 40,2 тоне злата у априлу, што је према тренутној цијени вриједност од око 2,5 милијарде USD, а што је више него у посљедњих 14 мјесеци заједно. Из Швајцарске је тако у Хонг Конг извезено 10,1 тона злата, што је највише од јануара 2020. године. Током трговања у петак цијена злата је забиљежила раст након што су подаци о малопродајним цијенама у САД забиљежили раст током априла. Раст малопродајних цијена појачао је инфлаторна очекивања, што се одразило на раст цијене злата.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.903,77 USD (1.561,49 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је забиљежила раст од 1,20%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

